



---

# STUDIEDAG VERNIEUWENDE OPVANGVORMEN

5/11/2021

Uitdagingen voor CKG's  
in Vlaanderen

Johan Feskens  
Directeur CKG Betlehem



**Wij willen dat alle kinderen gezond, veilig en liefdevol kunnen opgroeien, hun talenten kunnen ontwikkelen en mee kunnen doen in onze samenleving.**

Wat?



Zelfreflectie als motor van  
persoonlijke groei als mens of als  
organisatie

# Wat zijn CKG's?

- Centra voor Kinderzorg en Gezinsondersteuning.
- [Meer info: www.ckg.be](http://www.ckg.be)

## Bronnen

- Eigen praktijkervaring.
- Tweedaagse CKG's directies en pedagogen in september 2021
- Ervaring vanuit Werf 2 Zorggarantie Jonge Kinderen
- 1G1P netwerken
- ...

## Ambities

# Wat zijn onze ambities? Waar willen we naartoe?

- We gaan voor de best mogelijke en bij voorkeur wetenschappelijk onderbouwde support voor gezinnen met jonge kinderen in precaire (risico-) situaties.
- We bestrijden daarom wachttijden, want wie op tijd hulp krijgt is beter geholpen. Deze strijd moet onophoudelijk gevoerd worden en bekend gemaakt worden.
- We stellen continuïteit voorop en willen breuklijnen maximaal vermijden. Alle mogelijke elementen in de regelgeving die aanleiding kunnen geven tot breuklijnen dienen gewijzigd te worden. Bijv. leeftijdsgrenzen. Warme overdracht uitwerken.
- Samen met alle mogelijke regionale partners engageren wij ons in de perinatale zorg. Geen enkele zwangere vrouw, in eender welke regio die zich in een kwetsbare (of risico-) situaties bevindt, mag onopgemerkt en zonder steun blijven.
- De CKG's onderschrijven het absolute belang van een maatschappij die

## Waar willen we naartoe?

- Meer longitudinaal en praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek, zeker ook bij introductie van innovatieve projecten, kleinschalige leefgroepen, nieuwe benaderingswijzen zoals S.O.S. en Family Finding.
- Kleinschalige leefgroepen en inzet op innovatieve projecten door reconversie van bestaande residentiële capaciteit: ouder en kind opvanginitiatieven, vroegtijdiger kunnen starten na screening kwetsbare ouders, gezinshuizen, ....
- Nieuwe projecten vragen om een kwaliteitsvolle en voldoende omkadering en financiering. Functie van begeleiders moet aantrekkelijker worden.
- Hoe zetten we gezinnen, kinderen en jongeren mee aan het stuur van hun eigen traject?
- Meer intersectorale, en soms multidisciplinaire, netwerkgerichte benadering.

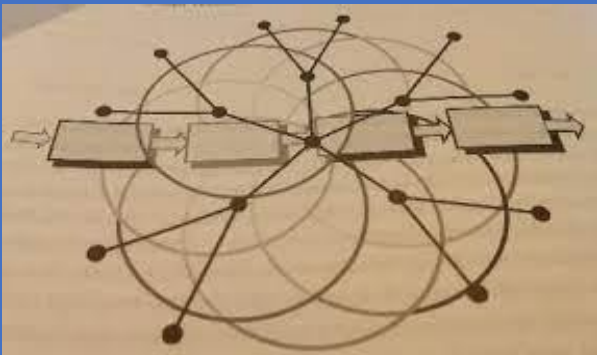
## Plan Trekkers



# Wat hebben we hiervoor nodig? (1)

- Kleinschalige leefgroepen en inzet op innovatieve projecten door reconversie van bestaande residentiële capaciteit: out-of-the-box ouder en kind opvanginitiatieven, vroegtijdiger kunnen starten, gezinshuizen, ....
- Meer netwerkgerichte benadering vanuit verschillende sectoren en soms vanuit verschillende agentschappen.
- Nieuwe projecten vragen om een kwaliteitsvolle en voldoende omkadering en financiering. Functie van begeleider aantrekkelijker maken.
- Hoe zetten we gezinnen, kinderen en jongeren mee aan het stuur van hun eigen traject? Mooi voorbeeld: de “Plan-trekkers” van Oost-Limburg
- <https://plan-trekkers.be/>

# Netwerkgericht



Keten en Netwerk  
(De Beer, 2007)

## Wat hebben we hiervoor nodig? (2)

- Meer longitudinaal en praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek door middel van academische werkplaatsen. Born in Belgium als start?
- Cfr. Academische werkplaats Positief Leefklimaat in de jeugdhulp  
**Voorbeeld:** Vanuit VIA 5 voorzag men éénmalig een bijkomend budget van 1 miljoen euro om in overleg met de sociale partners en ICOBA initiatieven te nemen voor vorming over agressie en omgaan met gedragsproblemen. Eén van deze initiatieven was het traject Positief Leefklimaat dat Opgroeien in september 2019 startte traject positief leefklimaat in de jeugdhulp
- Cfr. Academische werkplaats: Een participatief praktijkgericht onderzoek naar KOMPAS+ door Jeugdzorg Emmaüs Antwerpen

[https://www.jeugdhulp.be/sites/default/files/documents/projectdossier\\_kompas.pdf](https://www.jeugdhulp.be/sites/default/files/documents/projectdossier_kompas.pdf)

## Consensus

# Waar zijn CKG's in grote lijnen over eens?

- Leeftijdsgrenzen in regelgeving mogen niet meer leiden tot breuken in een zorgtraject. Huidige grenzen laten vallen. -9 maanden explicieter opnemen en 12+ toevoegen.
- Instroomleeftijd kan beperkt worden op basis van leeftijd van het jongste kind.
- Horen baby's wel thuis in een leefgroep?
- Vraag naar voldoende en kwalitatief goed uitgebouwde alternatieven in het kader van reconversie.
- Breuklijnen tot een absoluut minimum herleiden. Soms zijn ze mogelijk niet geheel te vermijden. Zorgzame en warme overdracht.
- CKG's willen inzetten in de perinatale netwerken samen met regionale partners: zwangerschapsbegeleiding, Amberbegeleiding, Tuimel, ouder en kind opvanginitiatieven



Wat je  
aandacht geeft,  
groeit!



## Wat hebben we nodig? (3)

- Nood aan een waarderende overheid i.p.v. controlerende en regulerende overheid
- Modules als richtlijn eerder dan als strikt kader.
- FID- parameters afschaffen: zorg op maat en subsidiariteitsbeginsel staan voorop met de regie maximaal in handen van het gezin.
- Enveloppefinanciering met kwaliteitstoetsing. Is een organisatie in staat haar eigen kwaliteit te verbeteren? Good practices maximaal delen op regionaal en Vlaams niveau.
- Minder registratie, administratie, meer begeleidingstijd met kwaliteitsregistratie: graag een debat hierover.

## Wat leren we uit Werf 2 Zorggarantie Jonge Kinderen

na analyse 96 dossiers (prov. Antwerpen)?

- Aanmelding casussen met gemiddeld 6 probleemgebieden (gezinnen in armoede, huisvesting, ouder(s) met psychische problemen, mentale beperking, drugproblemen, GGZ, pedagogische vaardigheden, ...)
- Gedeelde besluitvorming met +/- 97% instemming ouder(s) door:
  - samen in dialoog te gaan op de zorgtafels tijdens een traject (min. 2)
  - ouders intensief blijven betrekken in gans het traject
- Maximaal inzetten op samenhouden van ouders en kind (innovatieve projecten) + interessante combinaties:
  - Tuimel werking in combi met pleegzorg
  - Ouder en kind opvang in appartement in de stad met woonbegeleiding door Jongerenwelzijn, Amberbegeleiding CKG en Sociaal Huis Stad.
- In 1 op 5 dossiers werd er vroegtijdig gestart tijdens de zwangerschapsperiode.
- Minder doorplaatsingen in de loop van het traject

# Wat zijn de volgende stappen?

- Op regionaal niveau afstemmen met andere organisaties, sectoren rond gedeelde thema's.
- Lerende netwerken inrichten: bijvoorbeeld n.a.v. reconversie, Born in Belgium, Zorggarantie, .... Met sectorale of intersectorale partners....
- FID- parameters afschaffen: zorg op maat en subsidiariteitsbeginsel staan voorop met de regie maximaal in handen van het gezin.
- Op casusniveau wordt er geweldig samengewerkt in heel wat dossiers. Zoals bij 1G1P, Zorggarantie Jonge Kinderen, innovatieve projecten ...
- Maximaal inzetten op participatie van ouders.



Van harte dank  
voor uw welwillende  
aandacht.

